

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง พุทธสาวกที่สำคัญในพระพุทธศาสนา

ครูผู้สอน ครูวิชิต ล้อยศ

ครูศิริพร สีนสมุทรไทย

เรื่อง พุทธสาวกที่สำคัญในพระพุทธศาสนา

จุดประสงค์การเรียนรู้

(ด้านความรู้)

- อธิบายประวัติและความสำคัญของพุทธสาวกที่สำคัญในพระพุทธศาสนาได้

(ด้านทักษะ กระบวนการ)

- ประยุกต์ใช้คุณธรรมของพุทธสาวกกับชีวิตประจำวันได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

(ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์)

- รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- รักความเป็นไทย
- ใฝ่เรียนรู้

(คุณลักษณะเฉพาะ)

- เห็นความสำคัญของพุทธสาวกในฐานะผู้ธำรงรักษาพระพุทธศาสนา โดยสังเกตจากการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนและสมุดจดบันทึกรายบุคคล

กิจกรรมก่อนนบทเรียน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนจัดกลุ่มจำนวนเท่า ๆ กัน
หรือ ตามความเหมาะสมของจำนวนสมาชิกภายในห้อง (ครู/นักเรียนปลายทาง) จากนั้นเปิดป้าย
ปริศนา และตอบคำถามที่กำหนดให้ถูกต้อง และ
ว่องไว หากกลุ่มใดรู้คำตอบเป็นกลุ่มแรก

กิจกรรมก่อนนบทเรียน

คำชี้แจง (ต่อ) : ให้ทั้งกลุ่มยกมือขึ้น พร้อมเปล่งเสียง “เฮ” พร้อมกัน กลุ่มที่ตอบถูกต้องเป็นกลุ่มแรกจะได้รับ ๒ ดาว หรือสัญลักษณ์อื่น ๆ ตามความเหมาะสม (ครูปลายทาง)

กิจกรรมก่อนบทเรียน

คำถาม : บุคคลดังกล่าวตามคำใบ้ปริศนามีชื่อว่าอะไร และมีความสำคัญอย่างไรต่อพระพุทธศาสนา

หมายเหตุ : ให้นักเรียนใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกันตอบคำถาม โดยสามารถแสดงความคิดเห็นในประเด็นหรือคำถามดังกล่าวได้ตามความเข้าใจ และทัศนคติของนักเรียน

၁

၂

၃

၄

၅

ရွှေစင်

၁

၂

၃

၄

၅

ရွှေစင်

១

២

៣

៤

៥

ឆ្លើយ

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง พุทธสาวกที่สำคัญในพระพุทธศาสนา

ความหมายของคำว่า พุทธสาวก

พุทธสาวก หมายถึง สาวกของพระพุทธเจ้า (ที่เป็นผู้ชาย) ซึ่งได้บรรลุธรรมและมีชีวิตอยู่ในช่วงที่พระพุทธเจ้าทรงมีพระชนม์อยู่ ประวัติของบุคคลเหล่านี้ นำมาศึกษาและนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของเรา ได้แก่ พระอัญญาโกณฑัญญะ, พระเจ้าปเสนทิโกศล เป็นต้น

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง พุทธสาวกที่สำคัญในพระพุทธศาสนา

ประวัติโดยสรุป : พระอัญญาโกณฑัญญะ

พระอัญญาโกณฑัญญะ เป็นพระภิกษุสาวกของพระพุทธเจ้า เป็นหนึ่งในปัญจวัคคีย์ ผู้เป็นเอตทัคคะในด้านรัตตัญญู คือเป็นผู้รู้ธรรมก่อนใครในพระพุทธศาสนาและได้บวชก่อนผู้อื่น พระอัญญาโกณฑัญญะ เมื่อได้บรรลุเป็นพระอรหันต์แล้ว

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง พุทธสาวกที่สำคัญในพระพุทธศาสนา

ได้มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่พระพุทธศาสนา
ในช่วง ๑๒ ปีสุดท้ายในบั้นปลายของท่าน ท่านได้
ไปปักจำพรรษาและได้นิพพานที่บริเวณสระ
ฉันทันต์ ป่าหิมพานต์ ในช่วงต้นพุทธกาล

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง พุทธสาวกที่สำคัญในพระพุทธศาสนา

คุณธรรมที่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง :

- ๑) เป็นผู้ที่มีประสพการณ์มาก
- ๒) เป็นผู้ที่มีความสันโดษ
- ๓) เป็นผู้ที่มีปัญญาแก่กล้า
- ๔) เป็นผู้ที่มีเหตุผล

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง พุทธสาวกที่สำคัญในพระพุทธศาสนา

ประวัติโดยสรุป : พระเจ้าปเสนทิโกศล

พระเจ้าปเสนทิโกศลเป็นพระราชโอรสของพระเจ้ามหาโกศล กษัตริย์เมืองสาวัตถี แคว้นโกศล เดิมพระองค์ทรงนับถือพวกนิครนถ์ และเชื่อถือในการบูชาัยญ ต่อมาเมื่อได้สดับรับฟังพระธรรมเทศนาจากพระพุทธเจ้า ได้ทรงยกเลิกการบูชาัยญ และทรงปฏิญาณตนเป็นอุบาสกนับถือพระพุทธศาสนา

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง พุทธสาวกที่สำคัญในพระพุทธศาสนา

คุณธรรมที่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง :

- ๑) เป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- ๒) เป็นผู้ที่คบหาบัณฑิต
- ๓) เป็นผู้ที่เคารพพระพุทธเจ้าอย่างยิ่ง
- ๔) เป็นผู้ที่มีความเลื่อมใสในพระรัตนตรัย

กิจกรรมประจำบทเรียน

กิจกรรมกลุ่ม **เรื่อง** พุทธสาวกที่สำคัญในพระพุทธศาสนา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์คุณธรรมที่ได้จากการเรียนรู้เรื่อง พุทธสาวกที่สำคัญในพระพุทธศาสนา จากนั้นให้แต่ละกลุ่มเลือก ๑ คุณธรรม ที่สมาชิกในกลุ่มมีเหมือนกันพร้อมเหตุผล (**ทำไมจึงเลือกคุณธรรมดังกล่าว**) จากนั้นยกตัวอย่างสถานการณ์ ๑ สถานการณ์ของสมาชิกในกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมดังกล่าวที่เลือก

กิจกรรมประจำบทเรียน

(ต่อ) กิจกรรมกลุ่ม **เรื่อง** พุทธสาวกที่สำคัญในพระ
พุทธศาสนา

คำชี้แจง : ทั้งนี้ให้แต่ละกลุ่มทำใส่ลงในกระดาษ A๔
หรือกระดาษปรี๊ฟ ซึ่งนักเรียนสามารถออกแบบและ
สร้างสรรค์ผลงานได้อย่างอิสระ (**พร้อมนำเสนอ**)

ฝากถึงครูและนักเรียนปลายทาง

เรื่อง พุทธสาวกที่สำคัญในพระพุทธศาสนา

เอกสารต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบในการเรียนการสอน รวมทั้งการรับชมเทป
บันทึกภาพการสอนย้อนหลัง คุณครูสามารถเข้าไปดาวน์โหลดและรับชมได้
ที่ www.dltv.ac.th และหากมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมสามารถส่งข้อความผ่าน
ทางอินบ็อกซ์ของ Page Facebook มุลินิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์ DLTV

ฝากถึงครูและนักเรียนปลายทาง

เรื่อง พุทธสาวกที่สำคัญในพระพุทธศาสนา

บทเรียนครั้งต่อไป เรื่อง พุทธสาวกที่สำคัญในพระพุทธศาสนา

สิ่งที่ต้องเตรียม : กระดาษ A4 (ตามจำนวนกลุ่ม)

สำหรับนักเรียน : ให้นักเรียนไปทบทวนบทเรียนและศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ พุทธสาวกที่สำคัญในพระพุทธศาสนามาเบื้องต้นก่อนล่วงหน้า

